

Oponentský posudek k bakalářské práci

Autor práce: Martina Fůrstová
Název: KATECHEZE DĚTÍ V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI
Akademický rok: 2008/2009
Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.
Oponent: PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.

Autorka předkládá dobře členěnou bakalářskou práci o rozsahu 48 číslovaných stran. Práce má dobrou grafickou úroveň, kvalitně technicky zvládnuté jsou i barevné grafy v praktické části. Formulačně jazyk práce splňuje požadavek základní srozumitelnosti. Odkazy na prameny jsou uváděny smysluplně.

Dva hlavní oddíly předkládané práce, část teoretická a část praktická, tvoří celkem čtyři kapitoly. V Úvodu autorka jasně formuluje stanovený cíl: „... dát odpověď na to, kde mají hledat náhradní rodiče při křesťanské výchově pomoc. Jak křesťanská výchova ovlivňuje tyto specifické problémy svěřených dětí? Do jaké míry se na této výchově podílí rodinná katecheze, náboženská výchova, křesťanské společenství a jiné křesťanské aktivity?“ Teoretická část seznamuje se základními pojmy z oblasti náhradní rodinné péče, s formami této péče v naší zemi, příslušnou zákonnou úpravou, dále je věnována celá kapitola problematice vývojové psychologie dítěte ve vztahu k problémům dětí, které se dostávají do náhradní rodinné péče.

Dovoluji si uvést svou výhradu týkající se občasného použití příliš obecných vět typu „Vhodná katecheze dětí v tomto období může velmi dobře ovlivnit psychiku dětí.“ (s. 25, bez dalšího vysvětlení). Podobné poznámky týkající se katecheze v dalších obdobích (v odd. 2.3 na s. 26, v odd. 2.4 na s. 28) jsou již rozvitější a zasloužily by si i zvláštní odstavec – jedná se o další téma.

Podle titulu práce nejpodstatnější z teoretické části je třetí kapitola – Rodinná katecheze (s. 28-30), ve které autorka uvádí čtyři prvky, které považuje pro katechezi za rozhodující: Vytváření důvěry, vytváření prostoru pro svobodu a iniciativu – zde by jistě bylo možné uvést, jakým způsobem se mohou děti postupně ujímat iniciativy na rodinném životě s Bohem. Další uváděný prvek rodinné katecheze, společné slavení, se sice této iniciativy částečně dotýká, ale jistě to není prvek jediný. Pojednání o přítomnosti křesťanských symbolů by bylo možné také jistě rozvést, protože právě zde je otevřen v rodinné katechezi velký prostor, který však má také svá rizika.

V praktické části jsou uvedeny výsledky výzkumného šetření v sedmi rodinách, které se věnují pěstounské péči. Zde autorka uvádí otázky, které v rodinách při řízeném rozhovoru kladla, odpovědi vhodně doplňuje i grafy. V části 4.3 shrnuje výsledky šetření; zde se domnívám, že by bylo možné být přesnější – na s. 42-43 je uveden příklad dívky, která i přesto, že navštěvovala křesťanské společenství mládeže, později možná víru opustila – „nechodí do žádného společenství a ani do kostela“ (s. 43), ve shrnutí se však uvádí „vazby na křesťanské společenství pak trvají do dospělosti“ (s. 44).

V závěru autorka shrnuje výsledky celé bakalářské práce a předkládá i další témata, která by bylo vhodné řešit jak na rovině praktické (možnosti katecheze starších osvojených dětí), tak na rovině teoretické (didakticky orientované práce zabývající se katechezí dětí v pěstounských rodinách).

Drobné gramatické chyby:

- s. 14 chybějící větná tečka v prvním odstavci,
- s. 14: nesprávně napsaný titul citovaného vědce v posledním odstavci, v titulu na s. 28 chybí mezera – ostatně vědecké tituly se v odborných publikacích běžně neuvádějí,

- s. 20, 3. odst.: „... místem, ve které...“,
- chybějící větná čárka na s. 23 „Pakliže se jim toho nedostává vede to...“, rovněž v následující větě před „byly umístřovány“,
- s. 25 „Dívky dokončují prepubertu a vstupuje...“.

Drobné grafické nedostatky:

- Chybějící mezera (s. 8 „MAREŠ, J. *Psychologie...*“, s. 20 „5. světovém“, na téže straně stejná chyba v pozn. 27, v pozn. 26 „s.8-9“, s. 27, s. 28, s. 29).
- Chybějící odsazení před novou částí (s. 13 před 1.1.3)
- Nerozlišení dlouhé a krátké pomlčky/rozdělovníku (např. s. 21, 1. odst., s. 23)
- Další (s. 25 poslední odstavec, dvě tečky za sebou, s. 42 „svjí“)

Doporučení:

Začínat hlavní kapitoly vždy na nové stránce (s. 8 – Teoretická část začíná na stejné stránce, na které končí Úvod, dále s. 20, podobně Abstrakt v češtině začíná na téže stránce, kde končí Seznam použité literatury).

K diskuzi: na s. 14 a 15 jsou dle výzkumu uváděny hlavní důvody, proč lidé chtějí mít děti. Tyto důvody jsou charakterizovány jako psychologické. Jsou všechny uváděné důvody pouze psychologické? Do jakých dalších oblastí případně také zasahují?

Přes uvedené drobné výhrady splňuje předložená bakalářská práce nároky kladené na daný typ vědeckého pojednání.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně (1) – velmi dobře (2).

Prohoda!

V Praze dne 27. července 2009

PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.

Drobné gramatické chyby:

- s. 14 chybějící větná čárka v první větě
- s. 14 nesprávně napsaný titul čtenářského úvodu – podle činnosti odstavců v úvodu na s. 28